

Aktiveeritud osalise tromboplastiini aeg (P-APTT)

Laboratoorse hematoloogia ja üldkliiniliste analüüside osakond, tel. 731 8315

Aktiveeritud osalise tromboplastiini aeg (*Activated Partial Thromboplastin Time, APTT*) kuulub koos protrombiini ajaga nn sekundaarse hemostaasi sõeltestide hulka ning peegeldab sisemise tee (faktorid XII, XI, IX, VIII) ja ühise tee (faktorid X, V, II ja I) faktorite aktiivsust.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	9NC-katsuti (helesinine kork)
Säilivus	Plasma toatemperatuuril neli tundi, hepariinravi korral kaks tundi. Plasma tuleb eraldada ühe tunni jooksul peale proovi võtmist (tsentrifuugida 2500 x g juures 15 min).

Proovimaterjal hemostaasi uuringuteks võetakse esimese katsutina (v.a juhul, kui võetakse ka verekülv).

NB! Proovinõu peab olema täitunud katsutil oleva märgini!

Mistahes kliiniliste erijuhtude (nt hematokrit > 0,55) puhul ja säilitamise/saatmisega seotud küsimuste korral tuleb nõu pidada laboriga.

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: koagulomeetriline meetod

Referentsväärtused

0 p - < 3 p	34,3-44,8 sek
3 p - < 1 k	29,5-42,2 sek
1 k - < 1 a	35,1-46,3 sek
1 a - < 6 a	31,8-43,7 sek
6 a - < 11 a	31,8-43,7 sek
11 a - < 18 a	33,9-46,1 sek
≥ 18 a	28,0-40,0 sek

Hepariinravi puhul algväärtusest 1,5–2,5 korda pikem aeg.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Hemostaasi süsteemi sekundaarse lüli sisemise ja ühise tee faktorite kaasasündinud ning omandatud puudulikkuse diagnostika, ravi monitoorimine fraktsioneerimata (UFH) hepariini kasutamise puhul.

APTT on pikenenud hemofiilia A ja B, hepariinravi, maksa sünteesifunktsiooni puudulikkuse, tsirkuleeriva antikoagulandi (nt faktor VIII antikehad, luupusantikoagulant) ja DIK-sündroomi esinemise korral. Von Willebrandi tõve korral võib APTT olla pikenenud, kuid mitte kõigil juhtudel. Mõõdukat APTT pikenedust võib täheldada ka ravi korral peroraalsete antikoagulantidega. Testi võib kasutada operatsioonide eel hüübimissüsteemi seisundi hindamiseks.

Test ei pruugi peegeldada faktorite kergeid defekte (faktorite aktiivsus 25–40% normaalsest tasemest).

Maire Mägi